

PHARMACIAE RATIONALIS

SUPPLEMENTUM PRIMUM.

COLLEGII MEDICI AUCTORITATE

CONSCRIPSIT

D. PHILIPPUS IACOBUS PIDERIT

SERENISSIMI HASSIAE ELECTORIS CONSILIARIUS
AULICUS COLLEGII MEDICI HASSO-CASSEL-
LANI MEMBRUM ACADEMIAE IMPERIA-
LIS NATURAE CURIOSORUM NEC NON
SOCIETATUM LATINARUM QUAE
CAROLSRUHAE ET IENAE
FLORENT SODALIS.

Ad editionem d. a. MDCCXCVII. recufum.

FREYBERGAE *Hermundurorum,*

Impensis & Typis CRAZII & GERLACHII, MDCCCVI.

PHARMACIAE RATIONALES

SUBMISIT LUDWIG PHILIP

COLLEGIUM MEDITICINAE AUCTORITATE

COMPLETIT

D. PHILIPPUS JACOBUS EIDENITZ

SEKRETARIUS HANNOVERENSIS UNIVERSITATIS

AUCTORITATE COLLEGIUM MEDITICINAE AUCTORITATE

PHARMACIAE RATIONALES

PHARMACIAE RATIONALES

PHARMACIAE RATIONALES

PHARMACIAE RATIONALES

PHARMACIAE RATIONALES

PHARMACIAE RATIONALES

PHARMACIAE RATIONALES

PHARMACIAE RATIONALES

§. 1.

Ut medicamina, quibus feriori nostro aevo Inpellex medica aucta fuit, in Pharmacopoliis nostris non desint, aut etiam ea, quae maturior experientia & scrutinium exquisitum, vel inertia & nociva, vel saltem superflua reperiunt, ex eis eliminantur, aut tandem praestantioribus encheiretibus, quas in parandis medicaminibus Chymicorum solertia detexit, libellus noster ornaretur, in genere, ut *Pharmacia nostra*, omni suae aetati & tempori adaptata maneat, promissimus, cum ante sex nunc annos tertiam editionem evulgavimus, certo annorum spatio *Supplementum* quoddam subnectere. Tanto maiori etiam oblectamento laborem hunc aggrediemur, quoniam tali modo de multis & variis rebus, ita Eruditorum suffragia colligere possumus, ut inde, si iterum aliquando opusculum nostrum in publicum prodiret, denique *Codex pharmaceuticus vere classicus et catholicus* evergat. Caeterum simul in plagulis his conscribendis, grata mente agnosco & laudo adminicula, quibus mihi Viri supra laudem meam positi, *Consiliarius aulicus*, D. GRANDIDIER, *Collegii nostri Medici Vice-Director, et Medicus provincialis*, D. GRANDIDIER, *Collegii praedicti Membrum*, nec minus, civitatis nostrae, ob praeclaram suam in chymicis rebus notitiam laudandus *Pharmacopocus* FLUEGGER, *Collegii nostri Assessor*, fideliter adstiterunt.

§. 2.

Exordiamur ab eis, quae accuratiori examine ex numero tam simplicium, quam praeparatorum & compositorum medicaminum expungenda sint, & pertinent quidem ex *Catalogo simplicium* huc:

A 2

N. 12.

- N. 12. *Herba Anagallidis*, cuius virtus antilyssica, quam B. VOGELIUS & B. noster KAEMPFIIUS ei adscripserunt, tam dubia & debilis est, ut neutiquam in tam diro morbo ei fides tribuenda sit, quod etiam inter alios immortalis HALLERUS monuit.
- N. 13. *Radix Angelicae*, quae, cum medicamentorum aromaticorum & irritantium, & quidem efficaciorum, nobis non est penuria, raro hodie a Medicis praescribitur.
- N. 19. *Radix Aristolochiae rotundae* laudata vis irritans & excretionem varias, praesertim mensium promovens, tam debilis est, ut maiori cum effectu loco huius radice, *Valerianam*, *Galangam*, *Serpentariam* &c. praescribamus. B. CULLENIIUS eam in promovendo catameniorum fluxu plane inefficacem invenit.
- N. 22. Quamquam *Ari radices*, si recentes sunt, acre & causticum possident principium, tamen siccatione illud plane amittunt, ita ut nihil, quam farinosum & sterile corpus remaneat, cui civitatis ius derogandum est.
- N. 26. *Astragalum exscapum illustr.* WINTERL & perill. L. B. a QUARIN, tanquam summum antisiphiliticum quidem laudaverunt, postea vero alii, & inter eos praesertim *illustr.* HUNCZOWSKY & MICHAELIS, tam inefficacem invenerunt, ut melius iudicemus, eius usu superfedere.
- N. 36. *Herba Beccabungae*, etiam in recenti statu, nullas possidet vires medicinales.
- N. 84. Quando etiam *Colchici autumnalis radices*, & ex eis parata medicamina, in aliis regionibus laudabiliter exferunt vires diureticas, in aliis tamen, sicut etiam in nostris, nullum praestant effectum, & itaque tanquam medicamen, quod dubiae, modo drasticae, modo nullius est virtutis, quod nihilominus *Squillam*, cuius laus retro multis saeculis immota manet, obnubilat, ex penu pharmaceutico eiiciendum esse putamus.

- N. 87. Quoniam *Consolidae maioris radice* vires involventes, demulcentes & incrassantes ab aliis superantur, eam tanquam superfluum ex catalogo nostro expungere possumus.
- No. 100. Pro *Erysimi herba*, efficaciores *Cochleariae & Nasturtii aquatici* herbae recipientur.
- N. 124. *Herba Hederae terrestris*, tanquam medicamentum, a quo nihil vel paucum expectandum sit, quoque pro superflua pronuntianda est.
- N. 137. *Iridis florentinae radice* cum *Ari radice* par est ratio.
- N. 187. *Pilae marinae Spongiae officinalis* viribus longe superantur.
- N. 223. Herbae *Salicariae* merita in compescendis variis sanguinis & alvi profluvii non tanta sunt, quae B. HAENIVS de ea laudat, sed multo magis *Simarubae, Succo Japonico* & aliis longe postponenda, & itaque tanquam superflua iudicanda est.
- N. 261. De *Veronicae herba* eadem valent, quae de *Hedera terrestri* monuimus.
- N. 262. *Radix Vincetoxici, radice Valerianae* suppletur, quae quidem maiorum est virium.
- N. 263. Cum *Virgae aureae herba* eandem habet rationem, quam cum *Consolidae radice*.
- N. 270. Pro *Zedoariae radice* tandem *Galangam, vel Zingiberim* praescribere possumus.

§. 3.

Ex praeparatorum & compositorum cohorte dimitenda sunt:

- N. 1. *Acetum Colchici*, ob rationes §. praec. adductas.
- N. 150. *Mercurius cinereus*, cuius loco *solubilis Hahnemannii* inferendus est.
- N. 189. *Oxymel Colchici*, ex causis §. praec. prolatis.
- N. 205. *Pulvis squilliticus*, quia praestat pro quavis singulari indicatione *Squillam* & praeparata ex ea praescribi, & pro diversa morbi indole, modo cum his,
modo

- modo cum aliis, vel corrigentibus, vel coadiuvantibus commisceri. Redolet etiam mixto haec tempora HELMONTII & STAHLII.
- N. 241. *Species pro Thea*, quae nullum praecipuum usum habent.
- N. 250. *Spiritus Melissae*, qui raro a Medicis praescribitur, & ideo Pharmacopoeae cum eo non onerandae sunt.
- N. 308 & 9. *Trochisci bechici albi et nigri*, quia horum loco *Pasta de Althaea* esse potest.
- N. 313. *Vitrum Antimonii ceratum*, quia prae aliis vomitoriis nullam praerogativam habet, & tamen audaciores empirici cum eo damnose in corpora humana saeviunt.
- N. 319. *Unguentum nutritum*, quo facile carere possumus, quia album iam vices eius commode supplet, & in genere melius est, numerum *Emplastrorum* & *Unguentorum* magis restringi, quam praeter necessitatem augeri.

§. 4.

Sunt vero nunc alia medicamenta, quae digna censemus ut in penu nostro pharmaceutico recipiantur, & quidem ex simplicibus haec sunt:

1. *Conchae marinae.*

Ostrea edulis. In Oceano inveniuntur. — *Conchae marinae*. Austerschalen.

Praeparata. *Conchae praeparatae*.

2. *Magnesia nigra.*

Molybdaenum Magnesia. Acquiritur ex Thuringia & Saxonia, — *Magnesia nigra*. Braunstein.

Eligatur coloris nigri vel obscuri fusci.

Ad producendum aërem dephlogisticatum, & paranda alia medicamenta inservit.

3. *Spa-*

3. Spatum Ponderosum.

Terra ponderosa vitriolata, Bergman: Comparatur ex Hercyniae & Saxoniae fodinis, & invenitur etiam in aliis regionibus, praecipue Anglia. — *Spatum ponderosum.* Schwerfpat.

Eligatur tale, quod non cum *metallis*, praesertim *Cupro* vel *Plumbo* inquinatum, sit ergo pellucidum, transparentens, coloris albi vel lactei & crystallisatum, intus ab omnibus punctulis metalliferis purissimum, & extus florum metallicorum expers, nec valde coloratum.

Praeparata. Terra ponderosa salita.

§. 5.

Praeparatarum & compositorum numero adscribenda sunt:

1. Conchae praeparatae.

Ostrearum Conchae macerantur & laventur in *lixivio cinerum*, cui pauxillum *Calcis* additum fuerit, eoque, donec a fordibus & mucore satis purgatae sint; mundatae tunc siccentur, in *mortario ferreo* subtilissime pulveriscentur, ac super marmore laevigatae, per sindonem traientur.

Ad praeparandum *Hepar Sulphuris calcareum* inserviunt.

2. Emplastrum adhaesivum.

Rec. Emplastri communis, Libram unam.

Picis burgundicae, Uncias tres.

Terebinthinae, Unciam dimidiam.

Colliquatis fiat *Emplastrum*.

Pro unguentis *vulneribus* adhibetur.

3. Hepar sulphuris calcareum.

Rec. Concharum praeparatarum,

Sulphuris pulverati, ana Uncias tres.

Can-

Candescant per duodecim minuta temporis in *crucibulo*, & refrigerata serventur in vitro probe clauso.
 Pro liquore *Vini probatorio* parando asservandum est.

4. *Liquor vini probatorius Habnemannii.*

Rec. *Salis Tartari essentialis*, Drachmas duas.
 Solve in
Aquae fontanae destillatae, Unciis sedecim; postea adde,
Hepatis Sulphuris calcarei, Drachmas duas.
 Agitentur per quadrantem horae in appropriato vitro, & postquam pulverulentum subsederit, liquor decantetur, & adhuc adde,
Salis Tartari essentialis, Unciam dimidiam.
 Solutio *Sale Tartari*, stent mixta usque dum liquor perfectam suam pelluciditatem acquisiverit, ubi tunc probe decantetur.

Hoc modo quidem quam optime *Liquor noster* paratur, quoniam vero in Pharmacopoeis minorum urbium, *Sal essentielle Tartari* non semper praesto est, sequenti etiam ratione is parandus est:

Rec. *Cremoris Tartari*,
Hepatis Sulphuris calcarei, ana Unciam dimidiam.
 Misceantur & adde,
Aquae fontanae, Uncias sedecim.
 In vitro bene obturato mixta agitentur, & postea asservetur *Liquor* in vitris Unciam unam capientibus, cui unicuique instillentur,
Acidi Salis communis, Guttæ decem.

Si *Vino*, quod cum *Plumbo* vel aliis sanitati nostrae noxiis metallis inquinatum est, *Liquor noster* instilletur, sequitur statim praecipitatum fuscum, pro maiori vel minori admixta *Plumbi* quantitate, modo coloratius modo debilius. *Ferrum Liquor* intactum relinquit.

5. *Mer-*

5. *Mercurius solubilis Habnemanni.*

Rec. *Acidi Nitri*, Uncias quinque.
 Sensim ei instilla,
Mercurii vivi probe depurati, Unciam dimidiam.
 Ponatur *phiala*, in qua solutio perficienda est, in
 vas amplum *Aqua fontana frigida* repletum,
 & in loco frigido asservatum.
Mercurii vivi Uncia dimidia soluta, addatur alia
Mercurii Uncia,
 & hac iterum soluta, adhuc
Mercurii Unciae tres cum dimidia.
 Sic perge, donec nullae ultra prodeunt bullulae,
 ubi solutio post aliquot horas plerumque in
massam albam salinam abierit, quod indicat,
 solutionem rite peractam esse. Solutio ita
 peragatur, ut non celeriter & cum vehementia
 fiat, quod impeditur, cavendo ne calor fluidi
 gradum sexagesimum *Scalae Fahrenheitianae*
 unquam superet. Solutione peracta decante-
 tur *Liquor*. Eximatur *Mercurius vivus* non
 solutus, & *Sal* in cucurbitula reliquum, at-
 tenuetur cum pauxillo *Aquae destillatae*, & *filtro*
chartae bibulae committatur. *Sal* probe, sed
 absque omni calore exsiccatum solvatur in
Aquae destillatae, Libris quinque.
 Seponatur dein per duodecim horas, postea de-
 cantetur *Liquor pellucidus*, & vasi magno vi-
 treo immittatur. Affundatur tandem
Spiritus salis Ammoniaci urinosus,
 lente & guttatim sub perpetua cum *bacillo terreo*,
 seu *vitreo* agitatione, & quidem tamdiu, donec
 solutioni nullum ulterius excidit *praecipitatum*
nigrum. Seponatur tunc iterum per duode-
 cim horas & caute decantetur. Pulvis rema-
 nens *Aqua destillata* edulcoretur, *filtro* *char-*
tae bibulae committatur, atque sine omni calore
 exsiccet. In *mortario vitro* denique in pul-
 verem

verem redigatur, & in vitro probe obturato usui fervetur.

Praeparatum hoc, tanquam *Calx Mercurii*, quae facile in corpore nostro solvitur, & nihilominus *corrosivum effectum* edit, ad optima & praestantissima ex *Mercurio* parata medicamina pertinet, uti magno cum acumine & profunda sua chymica eruditione docuit *illustr. GRENIUS* in Opere non satis laudando & sui generis unico & classico, nimirum *Handbuch der Pharmacologie II. Th. p. 214. seq.* Datur caeterum *Mercurius noster* in omnibus illis morbis, in quibus §. 538. *Mercurium dulcem* laudavimus, & quidem adultis a Grano uno usque ad sex quotidie, sensim sensimque enim dosin augendo. *Salivatio* uti in aliis *Mercurii praeparatis*, interpositis laxantibus impeditur.

6. *Pilulae purgantes.*

Rec. *Resinae Jalappae*,
Saponis alicantini, ana Libram dimidiam.
Mercurii dulcis, Unciam unam cum dimidia.
 Fiat cum *Essentia Corticum Aurantium Massa Pilularum.*

Ad Grana sedecim usque ad viginti quatuor, & in robustioribus usque ad triginta, effectu respondent.

7. *Pulvis digestivus.*

Rec. *Crystallorum Tartari*, Libras quatuor.
Salis Ammoniaci, Libram unam. Misce.
 Ad incidendos humores viscidos, crassos & tenaces, & itaque in februm, praecipue, intermittentium principio omni trihorio a Drachma una usque ad duas exhibetur.

8. *Pulvis eccoproticus.*

Rec. *Pulveris radice Rhei*,
Tartari tartarificati, ana Uncias sedecim,
Flavedinis Corticum Aurantium, Uncias duas.
 Misceantur.

Ubi alvus blande laxanda est, porrigitur bisterve in die, a Drachma dimidia usque ad integram.

9. *Pul-*

9. *Pulvis psoricus.*

- Rec. *Tartari vitriolati*, Uncias duas.
Florum Sulphuris,
Pulveris Antimonii crudi, ana Unciam unam.
Radicis Ialappae,
Florum Cassiae, ana Unciam dimidiam.

Titulus usum indicat, & datur *adultis* bisterve in die, a Drachma dimidia usque ab unam, *infantibus* octo vel decem annorum, Scrupulus, vel Drachma dimidia sufficiunt. Adhibito simul *Unguento Zelleri felici* cum successu, hoc *pulvere* semper *scabiosos* nostros sanavimus.

10. *Pulvis purgans.*

- Rec. *Pulveris radicis Ialappae*,
Crystallorum Tartari, ana Libras duas.
 Misceantur.

Quando in robustioribus, & qui multa pituita scatent, alvus purganda est, datur ad Drachmam dimidiam.

11. *Sapo Ialappinus.*

- Rec. *Saponis alicantini rasi*, Unciam unam.
 Addita *Aqua* parum irroretur, & in *vase terreo* igne leniori liquetur, deinde adde,
Resinae Ialappae pulveratae, Unciam unam.
 Evaporetur dein massa usque dum debitam consistentiam acquisiverit.

De usu *resinae Ialappae* vid. §. 627. & tantum de hoc *praeparato* notandum est, quod addito *Sapone resinae* vires maxime exaltentur, ita, ut si de *resina simplici* sex, octo-decem Grana requirantur, de *nostro Sapone ialappino* iam dimidia pars sufficiat.

12. *Spiritus Tartari.*

- Rec. *Tartari crudi pulverati*, quantum vis. Immittatur *retortae fictili tubulatae* ut huius duas tertias partes occupet, igne sensim aucto instituat^rur destillatio. Liquor, una cum *Oleo acido* transibit in vas recipiens amplum; *Spiritus* ab *Oleo* separatus rectificetur. Pro

Pro parando *Spiritu antiscorbutico Drawitzii* in Pharmacopoeis praesto sit.

13. *Terra ponderosa salita.*

Rec. *Spati ponderosi*, Uncias decem.

In *crucibulo* tecto calcinetur & pulveretur, postea ei adde,

Cinerum clavellatorum depuratorum, Uncias viginti.
Mixa fundantur in *crucibulo hassiaco*, per horae spatium. Massa effusa & in pulverem redacta aliquoties coquatur cum

Aquae destillatae sufficienti quantitate, donec omne salinum absumptum sit. *Terrae ponderosae* remanenti affunde,

Acidi Salis communis puri, cum

Aquae destillatae quantitate aequali diluti, quantum satis ad *Terrae ponderosae* solutionem & perfectam cum eadem saturationem.

Solutioni dein adde,

Terrae ponderosae calcinatae, Unciam dimidiam, & cum eadem digestionem per aliquot horas submitte. Tunc parvam quantitatem eiusdem, cum Guttis aliquot *Liquoris vini probatorii* commisce, & si nil nisi *praecipitatum album* ex solutione delabitur, ulterius, postquam antea per aliquot dies seposita & dein filtrata fuit, evaporetur & crystallisationi committatur. Si vero illud *praecipitatum* adhuc coloratum apparet, denuo aliquid *Terrae ponderosae* addatur, & tandem in *crystallos* redigatur, quae in *vitro probe clauso* usui serventur.

Retro aliquot annis medicamen hoc in *Anglia* inclaudit, & praesertim ab *illuſtr. CRAWFORD* ad *glandularum obstructions* referendas laudatum fuit, quod etiam postea *Germaniae* nostrae Medici, praecipue *Viri illuſtr. HUFELANDUS*, *BUCHOLZIUS* & *THILENIUS* multis observationibus comprobaverunt. *Vires* eius sunt in tali gradu *irritantes*, ut largiori manu datum, medicamen hoc
anxi-

anxietates, nauseam, vomitum & vertiginem excitet. Ab virtute vero hac irritanti vires eius resolventes, diaphoreticae, diureticae, imo antispasmodicae & anthelminthicae derivandae sunt, ob quas inde in omnibus morbis scrophulosis, strumis, obstructionibus glandularum mesaraicarum, ophthalmia scrophulosa, asthma humido, serpigine, tinea capitis & ad vermes expellendos valet. In pulmonum tuberculis, ob summam suam irritantem vim vero minime conducit. Solvatur Drachma una in Uncia Aquae cuiusdam distillatae, & de hac solutione, adultis porrigantur ter quaterve in die, Guttae quindecim-viginti, & sensim usque ad sexaginta ascendendo. Infantibus uno anno natis Et biennibus, dentur Guttae tres, quinque vel sex. In genere notandum, semper summa cum cautione Medicamen hocce administrandum, in morbis inflammatoriis plane vitandum, & cum eius usu Decocta mucilaginoso coniungenda esse. Caeterum vid. illustr. HUFELANDI vollständige Darstellung der medicinischen Kräfte und des Gebrauchs der salzlauren Schwererde.

14. *Tinctura gingivalis balsamica.*

Rec. *Elyrrhae electae,*

Succi Iaponici, ana Unciam unam.

Polverentur & mixtis instilla

Balsami peruviani nigri, Drachmas duas;

postea adde,

Spiritus Cochleariae,

Vini rectificati, ana Uncias tres.

Digere per aliquot dies & filtra.

Ex titulo usus apparet.

15. *Tinctura Squillae.*

Rec. *Radice Squillae pulveratae,*

Cinerum clavellatorum depuratorum, ana Unciam dimidiam.

Terantur in mortario lapideo, & postea adde,

Spiritus Vini rectificati, Uncias quatuor,

Digere per sex horas & Tincturam modica adhibita expressione filtra.

In

In iis, qui ab aliis *Squillae* praeparatis, *nausea & vomitu* molestantur, conducit: tamen etiam minori dosi, Guttis nimirum triginta incipiatur, & sensim, omni trihorio quinque Guttis additis, usque ad centum & ultra ascendatur.

§. 6.

Medicamentis, quae statim ad quamlibet praescriptionem parantur, & quae *tertia Pharmaciae pars* continet, quoque aliquas formulas ideo adiiciendas putavimus, quia omni fere die ac hora praescribuntur.

1. *Clyisma commune.*

Rec. *Florum Chamomillae,*
Seminis Lini contusi, ana Unciam dimidiam.
 Coque sufficienti quantitate
Aquae fontanae
 ad remanentiam Librae unius, postea cola & adde,
Olei Lini seu Olivarum, Uncias duas.
Nitri depurati, Drachmas duas.

2. *Potio laxans salina.*

Rec. *Salis mirabilis Glauberi,* Uncias duas. Solve in
Aquae fontanae, Unciis octo. Adde
Oxymellis simplicis, Unciam unam.
 Omni bihorio ad aliquot Uncias exhibetur.

3. *Potio purgans.*

Rec. *Foliorum Sennae,* Unciam dimidiam.
 Lenissimo calore per quadrantem horae digere
 sufficienti quantitate
Aquae fervidae.
Colaturae Unciarum sex adde,
Essentiae Corticum Aurantium,
Syrupi Ceraforum acidorum, ana Unciam unam.
 Ob gratum saponem etiam eis accepta est, qui aegre medicamina sumunt. Datur ad Cochlear unum omni bihorio.

4. *Potio Riverii.*

Rec. *Cinerum clavellatorum depuratorum,* Drachmas tres.
Aceti

Aceti Vini, vel *Succi Citri* vel *Berberum*, quantum sufficit ad saturationem;

postea adde,
Syrupi Berberum, Unciam unam.

5. *Sinapismus.*

Rec. *Fermenti panis*,
Seminis Sinapi contusi, ana Uncias tres.
Piperis nigri contusi, Unciam unam.
Aceti Vini, quantum sufficit ad *Cataplasmatidis* formam.

§. 7.

Tandem, ut omnem quam possibilem utilitatem *Pharmaciaciae nostrae* conciliemus, circa varia medicamenta in ea recepta, quaedam addenda, vel emendanda veniunt, quae secundum paragraphorum seriem indicabimus,

Ad §. 15. Figura, quam *perill.* STOERCKIUS & JACQUIN nobis de *Aconito* dederunt, neque *Napellum*, neque *Cammarum*, sed *Aconitum Neomontanum* designat. Cum *Napellus* admodum raro in *Germania*, sed in regionibus montanis *Helvetiae* & *Sueciae* invenitur, sub falso nomine *Aconiti Napelli*, hucusque ex *Aconito Neomontano* apud nos *Extractum* paratum fuit, sicut *Aconitum*, quod *Cammarum* plerumque denominatur, *Aconitum tauricum* est. Interim omnes *Aconiti* species, quae flore *coeruleo* praeditae sunt, ratione virium non multum inter se discrepant. *Illustr.* KOELLE nobis de *Aconito Napello* in *Spicilegio observ. de Aconito*, optimam figuram dedit.

Ad §. 17. *Aloë spicata* quidem optimam, seu *foccotrinam* largitur *Aloën*, sed *hepatica* ex *Aloë perfoliata* venit.

Ad §. 28. *Argentum cupellatum* ab omni *Cupro* fit immune, quod *Lapis lydius* indicat. Si etiam solutio *Argentum* in *Acido Nitri*, minus alba & limpida est, aut fusio eius cum *Nitro* & *Borace*, his salibus colorem communicat, aut si affusum *Spiritus salis Ammo-*

Ammoniāci urinosum colore imbuīt coeruleo, Argentum Cupro adulteratum esse, indicat.

Praestat *Argentum foliatum* per digestionem in *Spiritu Salis Ammoniāci urinoso* examinare, an *Cupro* inquinatum sit, quod *color coeruleus* indicat.

Ad §. 30. Si *flores Arnicae* in infuso praescribuntur, includantur linteo, ne fibrillula deglutiatur & in oesophago magnam irritationem excitet.

Ad §. 35. *Asphaltum*, quod etiam in *Gallia, Helvetia & Germania* reperitur, adulteratum & impurum est, quando fumo nigro deslagrat.

Ad §. 53. Depravatio *Boracis* cum *Alumine*, sapore dignoscitur *styptico* & liquefactione difficiliore, imprimis praecipitatione *terrae aluminosae* ex solutione *Boracis*, per insillationem *Lixivii Tartari*. Cum *Sale gemmae* iniquationem, crepitatio super igne denotat.

Ad §. 71. *Radix Caryophyllatae* in mense Aprili seu Maio, statim, quando herba progerminat, effodienda est, quia florescentiae tempore illa de odore aromatico multum amittit.

Ad §. 86. Novissimis temporibus diversi alii *Cortices* detecti sunt, quos cum *peruviano* haecenus officinali affinitatem habere itinerarii statuunt. Sed observationes certae de eorum vitibus adhuc nobis defunt. *Clar. WRIGHT* in der Samml. auserl. Abhandl. zum Gebrauch pract. Aerzte XIV. B. 3. St. perhibet, *Cinchonam caribaeam*, inter omnes *Cinchonae* species, quam maxime cum nostro officinali convenire, & neququam, ut alii volunt, vomitariam vim exserere, quod multo magis de *Cinchona triflora, brachycarpa & Cinchona St. Luciae*, quam *ALEX. ANDERSON* primum detexit, statuendum esse, quae enim iam in minima portione data vomitum excitent.

Ad §. 102. Quando *Aerugo* in *Acido Vatrioli* solvitur, admixta *Creta* vel *Gypsum* in fundo remanent.

Ad

- Ad §. 116. *Pulvis Flammulae Iovis, ulceribus phagedaenicis* inspersus, ea quam optime mundificat, & *carnem luxuriantem* absumit.
- Ad §. 133. *Gummi Tragacanthae non ex Astragalo Tragacantha*, sed uti *illustr. WILLDENOW*, cui *Historia naturalis & Chymia* tam multa debent, docuit, ex *Astragalo cretico*, qui in *Asia minori & insula Candia* crescit, acquiritur.
- Ad §. 201. Si *ulcera cacooethica & carcinomatosa cum Pice liquida* deligantur, ea *munda* reddit, *ichorem* emendat, *foetorem* corrigit & *dolores* sedat.
- Ad §. 202. Quando *Minium*, quod in *Anglia & in Germania* prope *Norimbergam*, in officinis *miniaris* paratur, *Bolo rubra*, vel *Colcothare Vitrioli*, vel *pulvere laterum adulteratum* est, detegitur, si teratur cum *Sale Ammoniaco*, ubi tunc odorem *Salis Ammoniaci* non spargit, & coctione in *Aceto*, ubi solum *Minium* solvitur. Cum *Ochra rubra* vitiatum, detegitur solutione in *Aqua Regis*, quum solutio vitii filtrata cum *Tinctura Gallarum* nigrescat, & cum *Lixivio Sanguinis* coerulescat.
- Ad §. 237. Reiciatur omnis *Sapo variegatus*, ergo & *venetus*, quippe peregrinorum additamentorum, forsitan nocentium, suspectus.
- Ad §. 301. De praeclaro interno usu *Acidi Salis in febribus-bilioso-putridis, pestilentialibus, variolis malignis*, & etiam ad tangenda *ulcera in angina sphaeclosa*, vid. *W. FORDYCE, in der Sammlung auserl. Abhandl. zum Gebrauch pract. Aerzte, XIV. B. 3. St.* Anno 1664 iam empiricus quidam, natione Graecus, *CONSTANTINUS RHODOCANACIDES* in peculiari tractatu *Londini* evulgato, hoc *Acidum* in variis morbis laudavit.
- Ad §. 333. Ab *Aquae Lauro Cerasi* usu, *illustr. RICHTERUS* vidit *mictum cruentum & sedes sanguinolentas*. Vid. *eius medicin. und chir. Bemerkung. 1 B. p. 49.*
- Ad §. 355. In praeparando *Balsamo Arcaei*, quatuor
 B ʒiiij Unciae

Unciae *Olei Hyperici* requiruntur, ad concilian-
dam ei debitam consistentiam.

Ad §. 375. Melior *Cerati Saturni* parandi methodus haec est.
Rec. *Cerae citrinae*, Uncias quatuor.

Olei Olivarum, seu *Nucum inglandium*, Uncias novem.
Liquefacta ab igne remove, & simulac lentescere in-
cipiunt, sensum, & sub perpetua agitatione adde,
Extracti Saturni, Uncias duas cum dimidia.

Ad §. 389. Solo *Cremore Tartari*, quod etiam *illustr.*
WEIKARDUS monuit, nunquam *hydropem* sanavi-
mus, ex *Electuario* vero sequenti, cuius formulam
laud. WEIKARDUS in *den med. Fragen und Erinne-
rungen*, p. 24 dedit, exoptatissimos vidimus effectus:

Rec. *Pulveris radicitis Jalappae*, Drachmam unam.
Cremoris Tartari, Drachmas tres.
Roob Sambuci, q. s. ad *Electuarii* formam.

Ad §. 390. Ad parandum *Cremorem Tartari solubilem* re-
cipiantur, partes tres *Cremoris Tartari* & una *Bor-
acis*, & itaque tantum Libra una *Cremoris Tarta-
ri*, ad Uncias quatuor *Boracis* venit.

Ad §. 416. *Emplostri communis* formula, ita mutanda est:
Rec. *Pulveris Lithargyrii*, Libras quatuor.
Olei Olivarum, Libras septem.

Coque lento igne in *lebbe metallico* sub perpetua
agitatione, donec omne bene solutum fuerit.

Ad §. 460. Drachmam unam *Herbae Cicutae* cum Uncia
una *Mellis* mixtam, proficuum invenit *perillustri*
noſter BALDINGERUS in *ulceribus phagedaenicis*
pedum, *mentagra venerea*, ubi salivatio bis frustra
adhibita fuerat, in *hydrope* a scabie retropulsa orto,
in *tinea capitis* rebelli, *tumoribus glandularum*
scrophulosis, *exulceratis iamiam*, contra *vermes* &
tophum venereum in tibia. Vid. eius neues Maga-
zin für Aerzte: V. B. 2. St. p. 174.

Ad §. 487. *Fel Tauri* non ultra aliquot septimanas in
Pharmacopolis asservetur, quia facile in putredi-
nem vergit; semper itaque melius est recens pa-
ratum.

Ad

Ad §. 503. *Kermes mineralis* praeparatio sequenti modo corrigenda est.

Rec. *Lixivii caustici*, Libras sex,

Evapora in *lebate ferreo* ad dimidiam partem, postea adde

Antimonii crudi pulverati, Uncias decem.

Sulphuris puri pulverati, Uncias duas. Coque leni igne semper agitando, usque ad remanentiam duarum Librarum, dein liquorem fervidum per *chartam bibulam* filtra; refrigerato liquore, pulvis subsidet, & in eo sua sponte praecipitatur, qui *spadiceum* habet *colorem*. Tandem hic pulvis *Aqua* sufficienter edulcoretur & siccetur.

Ad §. 508. *Illust.* WEIKARDUS & GIRTANNERUS. quidem solutionem Scrupuli unius *Lapidis caustici* in Libris duabus *Aquae*, in *blenorrhois* iniiciendam laudant, sed sensibiliores, uti ipse etiam WEIKARDUS monet, hoc non tolerant, ideo caute mercandum esse, quilibet videt.

Ad §. 512. Ad parandum *Laudanum liquidum*, loco *Aquae florum Cassiae*, recipiatur *Vinum hispanicum*.

Ad §. 517. *Liquorem anodynum* etiam tali modo acquirimus, si uni parti *Naphthae Vitrioli*, novem partes *Spiritus Vini rectificatissimi* addantur.

Ad §. 533. Plerumque *Mercurium calcinatum rubrum* Pharmacopoei sibi ex Belgio procurant, quod vero improbandum censemus. Reiciatur insuper talis *Mercurius*, qui sapore metallico & corrosivo praeditus est.

Ad §. 542. *Illust.* WEIKARDUS quoque ex interno *Mercurii sublimati* usu *phthises* ortas vidit. Digna sunt ea, quae hac occasione in *den medicinischen Fragmenten* p. 132. profert, huc exscribamus.
„Ich habe, ait enim, übrigens einigemal wahrge-
„nommen, und kann es noch täglich wahrneh-
„men, das so mancher junger Mann auf einen

„unbedeutenden venerischen Zufall zehrend fier-
 „ben mus. Man sagt sodann ganz gerade hin-
 „zu, er ist an der Lustseuche gestorben. Ich ha-
 „be bei solchen unglücklichen keine Spur von
 „zurückgebliebenem Gifte der Lustseuche, aber
 „wohl vielmahls Spuren vom *Sublimat*, welcher
 „in *Branntwein*, oder auf andere Art gegeben
 „worden, entdecken können. Als der höchst-
 „sel. *Kaiser Joseph* in *Cherson* war, erkundigte
 „er sich in den Spitalern, ob man den Soldaten
 „auch noch den *Sublimat* in *venerischen Zufällen*
 „gäbe? Ein Wundarzt bejahte es, worauf der
 „Kaiser antwortete, ich habe ihn in allen meinen
 „Staaten verboten. Vielleicht ist der unglückli-
 „che Kaiser, selbst ein Opfer dieses Gifts gewor-
 „den, da es vorhin bey so verschiedenen Krank-
 „heiten gegeben wurde.“

Ad §. 543. Quoniam consueta *destillatio* ad depurandum
Mercurium vivum non sufficit, huius loco sequen-
 tem suademus:

Rec. *Sulphuris citrini*, Uncias tres.

In vase terreo leni igne adhibito sensim admisce
Mercurii vivi, Libram unam.

Frigefacta pulverentur & addita

Cinerum clavellatorum Libra dimidia, ex *retorta*
ferrea & adaptato vase recipienti aqua reple-
 to, destillentur.

Ad §. 554. Varia *Olea unguinosa* ad *aethereorum* adul-
 terationem usurpantur: c. g. *Oleum Olivarum*
purissimum, *Amygdalarum*, *seminum Papaveris*
albi, quae praecipua sunt, quia odorem *aethereo-*
rum nullo modo variant, & solummodo con-
 sistentiam & colorem in quibusdam mutant;
 quanquam progressu temporis tali modo adultera-
 ta *Olea*, quoad odorem & saporem magnam mu-
 tationem subeunt. Omnia etiam haec diutius as-
 servata, rancorem contrahunt, & ideo *Seplasiarii*
 de

de substituenda alia substantia oleosa, illam mutationem non subeunte, cogitarunt, *Oleumque Been* sumserunt, quod ex seminibus *Guilandinae Moringae Linn.* exprimitur. Hocce *Oleum* limpidum, insipidum odorisque expers, nunquam fere rancorem contrahit, etiam si per plures annos, in vitro non bene obturato asservatum sit, eamque ob causam omne *Oleum*, quod ex seminibus *Guilandinae Moringae*, ex *Insula Zeylonia & America* in *Belgium* apportatis, exprimitur, ad adulteranda *Olea pretiosa* adhibetur, ideoque magni aestimatur, obque magnum lucrum, nemini, nisi, curiositatis causa parvam portionem cupienti, a mercatoribus venditur.

Ut detegamus an cum *Oleo Terebinthinae*, *Olea aetherea* adulterata sint, *Olea* terantur in mortario lapideo, vel vitreo, sique *Oleum Terebinthinae* iis admixtum est, certissime inter terendum odor terebinthinatus assurgit & nares feriet. Etiam affusus *Spiritus Vini rectificatissimus* admixtum *Oleum Terebinthinae* prodit; *Spiritus Vini Olea* fere omnia aetherea brevi tempore solvit, ad perfectam vero solutionem *Olei Terebinthinae* plures dies imo hebdomades necessariae sunt. *Olea* cum *Spiritu Vini rectificatissimo* adulterata, obscuriora sunt plerumque genuinis.

F. HOFFMANNUS & primus quidem, in *Observ. phys. chym. Obs. VI.* de adulteratione cum *Oleo & Balsamo de Copaiva* mentionem fecit. Hocce *Balsamum* humidae destillationi subiectum magnam *Olei aetherei* copiam, (ex Unciis octo Unciae nimirum duae cum quinque Drachmis & Granis decem *Olei* acquiruntur) suppeditat. Cum magno lucro itaque *Oleum* hoc aliis *Oleis aethereis*, praesertim *pretiosis* admisceri potest, quia *Balsamum de Copaiva* vilioris est pretii. Difficiliter haec commixtio cognoscitur, quia
Olea

Olea hoc modo adulterata, quoad omnes characteres bonitatis cum genuinis conveniunt. Unicum saltem huius adulterationis signum hoc est, quod maior copia *Spiritus Vini*, & plus temporis, ad perfectam solutionem *Olei destillati*, cum illo ex *Balsamo de Copaiva* mixti, necessaria sit, quam ad solutionem *Olei puri*.

Alia tandem adulteratio est ea, quae cum *Oleo destillato Vini*, vel *saecum Vini* instituitur, quam methodum STABELIUS descripsit. Quoniam vero ex magna copia *Vini*, vel, *saecum Vini*, parva solummodo portio *Olei* destillando obtinetur, tantum *rariora*, non vero illa vilioris pretii, cum lucro adulterari possunt. Si hoc *Oleum*, vel etiam illud ex *Balsamo de Copaiva*, *Oleis aethereis Aquae in-natantibus* admiscetur, hoc detegi nequit, si vero *Oleis Aqua specificè gravioribus* admixta fuerint, mangonium statim cum *Aqua fontana* detegi possit.

Ad §. 616. *Pulveris dentifrici* formula sequenti modo mutanda est:

Rec. *Corticis peruviani*, Uncias tres.

Herbae Nicotianae,

Cremoris Tartari.

Myrrhae electae, ana Unciam dimidiam.

Succi iaponici,

Sanguinis Draconis, ana Drachmas sex.

Misce, fiat *pulvis*, cuius Unciae ad quamlibet praescriptionem addantur

Olei Caryophyllorum Guttæ duodecim.

Ad §. 624. *Pulveris temperantis* compositio, quoque ita corrigenda est.

Rec. *Cremoris Tartari*, Libram unam.

Nitri depurati, Uncias tres. *Misce*.

Ad §. 632. *Rotularum Berberum* praescriptio data, ita mutanda est:

Rec. *Sacchari canariensis in pulverem redacti*, Libram dimidiam.

In

In vase cupreo Stanno obducto leviter incalescat,
& postea admisce

Succi Berberum depurati, Unciam unam.

Fiant l. a. *Rotulae*.

Ad §. 634. Eadem etiam ratione *Rotularum Menthae piperitae* formula corrigenda est.

Rec. *Sacchari canariensis in pulverem redacti*, Libram dimidiam.

In vase cupreo stanno obducto leviter incalescat, & postea admisce

Aquae fontanae destillatae, Unciam unam.

Olei Menthae piperitae, Drachmam dimidiam.

Fiant l. a. *Rotulae*.

Ad §. 636. Quandoque ad depurandum *Saccharum Lactis*, *Alumen* adhibetur; si illud factum, solutio *Sacchari Lactis* cum *Aqua fontana*, ex instillata *Tinctura Laccae*, rubicundum colorem acquirit. Ut plurimum *Saccharo canariensi Saccharum Lactis* adulteratur, tunc vero maiorem in eo conspicimus dulcedinem. *Saccharum Lactis*, si flavi coloris est, & in eo rancor observatur, plane reiciendum est.

Ad §. 687. *Spiritus antiscorbuticus Drawitzii*, meliori encheiresi ita praeparatur.

Rec. *Vitrioli ad albedinem calcinati*, Libras duas, vel

Acidi Vitrioli concentrati, Uncias tres.

Spiritus Tartari, Libram unam.

Ex retorta vitrea ad siccitatem usque destillentur, ubi *Spiritus albus* saporis aciduli & odoris sulphurei acquiritur. Deinde:

Recipe, *Huius Spiritus*, Libram unam.

Cochleariae, Uncias quatuor. Misceantur.

Ad §. 698. Sequens *Spiritus Nitri dulcis* parandi methodus praeferenda est:

Rec. *Nitri depurati*, Libram unam & Drachmas duas.

Magnesiae nigrae, Libram dimidiam.

Mixtis adde

Spiritus Vini rectificati, Libras tres,

Acidi

- Acidi Vitrioli concentrati*, Libram dimidiam.
Recipiente adaptato, destillentur inde Librae tres.
- Ad §. 707. Secundum easdem leges *Spiritus Salis dulcis* ita paretur.
Rec. Salis culinariae succaci, Uncias sedecim.
Magnesiae nigrae, Uncias octo.
 Mixtis & *retortae* immisissis, caute superaffunde
Spiritus Vini rectificatissimi, Libras duas.
Acidi Vitrioli concentrati, Uncias octo.
Recipiente adaptato, destillentur leni igne ad
 siccitatem.
- Ad §. 768. Cum *Tinctura Guaiaci volatilis*, medicamentum admodum calidum & irritans sit, quod raro aegri in larga portione tolerant, a Guttis quindecim incipiendum & usque ad triginta vel quadraginta ascendendum.
- Ad §. 822. In *Decocto contra frumas, pilae marinae* omittendae sunt.
- Ad §. 824. In *Emplastro vesicatorii perpetui Ianini*, quod ad secundam partem pertinet, praeparatione, *Terebinthinae*, adhuc Uncia una cum dimidia, & itaque Unciae quatuor & dimidia addantur, ut maiorem acquirat agilitatem.
- Ad §. 845. In *Linimento volatili*, *Camphora* omittenda est, si non expresse in praescriptionibus desideratur.
- Ad §. 860. *Spiritus Mindereri*, cuius praeparatio secundae parti inferenda est, ita meliori modo paratur.
- Rec. Salis Cornu Cervi*, Unciam dimidiam.
Aceti Vini destillati, quantum sufficit ad saturationem. *Serva* in vitro probe clauso.
- Ad §. 862. Ex numero *Herbarum*, ex quibus *Succus* exprimendus, *Beccabunga* expungenda est.
- Ad §. 864. In *Unguento psorico Iasserii*, loco *Baccarum Lauri*, recipiatur *Oleum Lauri*, ita nimirum, ut *Florum Sulphuris & Vitrioli albi* aequalibus partibus tantum huius *Olei* addatur, quantum ad formam *Unguenti* sufficiat.

tres.
dul-

le

ad

en-
ra-
in-
ua-

uae

od
Te-
&
ut

nda

un-

tu-
ex-

c-
ita
li
la-

